EL POBLE CATALÀ

:: :: REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ :: ::
SANTA AGNÈS 19, PRAL. TELEFON 4258

ANY XIV :: NUMERO 4353 :: :: BARCELONA, DIMARTS, 20 DE MARÇ DE 1917 :: :: UN NUMERO 5 CENTIMS

:: :: IMPRENTA I ESTEREOTIPIA :: ::
:: CARRER EST, 16 TELEFON 2298 ::

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

Del 19 al 31 de març

Venda excepcional
d'un extens assortit d'articles amb
Important rebaixa
AL
PREU UNIC
DE
Pessetes 2'85

Grans ocasions

Secció de Comestibles
TELEFON 628

Articles de primera calitat.-Pes garantitzat.-Conserves de carns i peix, Cafés, Tés, Arrós, Xacolates, Sigrons, Mongetes, Pastes per a sopa, Formatges, Embutits, Xampanys, Vins generosos, Licors

PREUS LIMITATS

Nacionalisme, forment de llibertat

II

L'home, en l'humanitat, es el ser més perfecte. Es superior, en certs límits, fins a la mateixa naturalesa. D'aqui ve que la domini en part. Fill de la terra, com tot lo conegut a la terra torna. Com a molécula o conglomerat de molècules i, com a tal, cos que's d'ella, segueix el procès triològic i químic de tots els cossos. El pas de l'home per la vida no es més que una transformació. Més, anem primer per un petit anàlissis.

Tot, en la terra, obeeix a unes mateixes lleis, a voltes físiques, a voltes dinàmiques, més tenint sempre, tant en un cas com en el altre, una ..... relació. Un cos, en aquest cas indeterminat, per fenomens ben naturals es transforma en un altre. Per què? Per una raó senzilla. Un cos es un aplegament de molècules; una molècula un aplegament d'atoms; un àtom, una part infinitessimal de la materia, anomenada èter; l'èter es semblant, es únic, es intransformable, no té paritat, o, en altres termes, no admet l'analissis. Sols està subjecte a les lleis de cohessió i dilatació i per l'influencia d'aquestes i de quelcom inconegut es formen tots, absolutament tots els cossos, en llurs diferentes especies i modalitats, més obeint a semblant base. D'aqui ve l'immensa transformació de que son susceptibles. Siguent tots, en essencia, els mateixos, què té d'extrany que puguin transformar-se els uns en altres, o que puguin ésser, segons voler, solids, líquits o gasseosos, que'ls minerals, per mitjà d'un fenomenal químic de reintegració a la terra, es tornin vegetals, que succeeixi semblantment amb els animals, i a viceversa els uns dels altres?

Aixís mateix succeeix amb l'home, car ell, també, es una transformació de l'èter. Més, si bé es veritat que l'home hem d'incloure'l en aquesta transformació, també es cert que hem d'admetre en la constitució d'ell un altre factor importantíssim, factor que no es essencial, més que complementa, i que sens ell l'home poca cosa es: la psiquis. Lo anomenat per uns ànima, per altres coneixèment, per altres esperit; desconegut per lo material i incomprensible, més plenament positiu. Què és? Quina és llur base? Dé quin avenç sorgeix?

Difícil es, per no dir impossible, el contestar-ho: més lo segón que lo primer. Indubtablement que's una força que existeix, que no minva, que viu per tot. Es el misteri de la nostra vida i el forment d'innombrables teories. Arribarà a ésser dexifrat aquest misteri? Qui sab, no fora rés extrany. Sens dupte que té paritat amb les anomenades «ciencies ocultes» (magnetisme, hipnotisme, sugestió, telepatía, etz.,) i que té amb elles una íntima relació, en el ben entés de que les tals ciències siguin quelcom més que un estudi de les forces de l'intel·ligencia.

Semblantment a un dinamo que'ls nodreix de l'energía elèctrica de l'espai, el cervell de l'home deu ésser un acumulador d'una altra mena d'energía, l'energía que en diem psiquis, escampada arreu i que al morir l'home es reintegra al punt de sortida. Com es molt probable que no siga més que una manifestació de l'èter o de quelcom que sía fonamental d'una altra serie de coses desconegudes, unes, i conegudes altres, fonamentades entre sí mateixes.

Nosaltres admetem lo darrer. Creiém que l'intel·ligencia, que dona superioritat a l'home per damunt de la mateixa no es més que una manifestació de quelcom superior a tot, d'una energía desconeguda que blana arreu i que el cervell o el nostre organisme recull i transforma.

Això ens ho proba el fet de que l'home no ha sigut sempre igual: En la llunyanía dels temps preterits, l'home degué ésser molt diferent de com es ara; en res es degué semblar, a bon segur, amb nosaltres. A l'igual que tot lo animat de la terra, comença per a ésser quelcom imprecís que s'ana transformant amb el temps, i perfeccionant-se. Coneguda es de tothom l'evolució dels sers animats en la terra, que els més vertebrats avui abans no tenían vèrtebres, i que aquestes han anat apareixent a mida que les necessitats fisiològiques les han fet necessaries. Aquesta mateixa evolució ha fet l'home.

Mes no ès el nostre propòsit parlar d'ell baix el punt de vista anatòmic, car no es pas necessari per a les nostres disquisicions. Aixís nosaltres no ens hem d'endinzar en tant pretèrits temps, per ésser el nostre analissis de carácter psicològic. Comencem, doncs, a parlar de l'home partint de l'edat paleolítica i neolítica, quan el veiem ja lluitant amb la Naturalesa, aprofitant per al combat els elements que la propia Naturalesa li dona i que ell sab aprofitar i transformar.

Induptablement que en aquells pretèrits temps l'home vivía isolat, no tenint ni tan sols concepte de lo que avui ne diem familia. Eren tan pocs els elements de vida amb que contava, siguent molts, i els mitjans de defensa propia contra els elements i els innombrables perills a que Natura el subyugava, que es vegé obligat a fer vida de taup, amagat, com s'amaga la llebra al caçador, per a aixís poguer més facilment fer-los-hi cara i evitar-los.

Qui sab el temps que estigué sotsmés aixi Més tal vida no podía pas durar, car hauría quedat reduit a la condició animal. Dabant d'ell resplandía un horitzó inmens, que si be és cert que tancava un bon nombre de sos. preses desagradables, no és menys cert, també, que en ell havía de trobar una vida nova. I l'home sortí de les coves i es llençá a lo que avui podríem dir-ne conquesta del món. En aquest temps havía ja constituit la familia, i ens dupte que aquesta fou una de les principals causes que induiren a l'home a la reserva de lo desconegut. Aquesta reserva el portá al coneixement de l'existencia d'altres homes, que, com ell, sortíen també a la ventura, i si be és de creure que'n els primers moments el coneixement aquest degué ésser causa d'innombrables lluites, acabaren per juntar-se i de mutu acord treballaren per a la defensa de l'existencia llur.

Es el moment en que l'home es dona compte de que l'unió fá la força i de que les energíes issolades no arriben pas, de bon troç, a produir els fruits que poden treurers de l'esforç agermanat. I es formaren les tribus. Més tota obra té els séus defectes, i més quan aquesta és de contentar-se en forma d'enveja de predomini, i per a evitar-la i per a evitar també els naturals conflictes es procedí al nomenament de qui les ordres llurs haguessin d'ésser acatades. I sorgí el principi d'autoritat, principi que més tart havía de pendre una tan amplia concepció.

Les tribus disperses, a voltes nòmades, es constituíen en pobles, i més tart els pobles en nacions. I arribem al moment en que les lluites que sempre havíen existit, devenen formidablement cruentes, lluites degudes les més de les vegades a necesitat d'expansió per a la reserva nous mitjans de vida, que fá que uns homes topin amb alt es destrueixin per apoderar-se dels bens agens.

En aquests temps l'home actua amb una gran llibertat d'acció. Cert que resta sotmés a una definitiva autoritat, més com sigui que'l coneixement i esforç personal són essencials en tot treball i en tota lluita, perso almenys té un inmens valor que les circunstancies imposen siguí reconegut.

Més a mida que'l progrés avança i els elements de lluita es perfeccionen, l'home pert en valor personal, i lo que pert en valor pert en llibertat, arribant a l'edat mitja, en quina les lluites tenen ja un altre carácter i obeeixen a diferents fins. Es el moment en que el home sent pesar més sobre sí el vassallatge, i en el qual la tiranía revesteix forma més personal. Desapareix tota llibertat individual i a mida que'l temps avança o l'época es modernitza, amb sa febre de constitució de grans Estats inclús veiem fondres com per encant les poques llibertats colectives.

Passen uns segles de tranzició, i com l'alba llum al matí veiem sorgir en quiscuns pobles la claror dels nous jorns que s'apropen. Els homes s'apleguen novament per a llençar-se a la conquesta, no del món, sinó de lo que anant per ell havíen perdut: la llibertat. I si titànica va ésser la llusta en els primers temps, titànica devé novament, car ara l'home lluita no contra la Naturalesa indefensa, sinó contra uns altres homes que tenen en llur poder tots els elements i posseeixen tots els secrets arrancats a la terra per la ma d'absolutament tots els homes durant una infinitat de centuries.

Arribem als temps moderns i un fenòmen es produeix: a mida que l'home adquireix una llibertat en perd una altra. Conquereix quelcom de llibertat política, social i religiosa, i s'enfonza en una esclavitut mès gran: l'econòmica. Les infinites lluites de l'edat mitja portaren com a com a conseqüencia una distribució de la terra i de les riqueses—que encara avui perdura,—contrari a tot principi humà. I avui es veu l'home obligat novament a empendre una lluita formidable per a conquerir els mitjans de vida, i aplega i cerca forces, com en els temps anteriors, en la comuna ajuda i es prepara per al combat.

Vol dir això que l'home, a l'empendre aquesta lluita, ho fa per ja conquerit la llibertat política? No, de cap de les maneres. Llarg camí li manca encara recorre. Mes havent-se donat compte que'ls moderns temps ha fet que tot lo que abarquen els mots «política i economía» es completa, es disposa a lluitar per a la obtenció d'abdues llibertats, que són les que faràn que l'home futur sigui complortament diferent de nosaltres en tots els aspectes de la vida, i retorni, encara que en un altre ambent, a la primitiva llibertat individual que Natura li donà com a patrimoni.

Quins són els factors que han contribuit a l'evolució de l'home, en l'humanitat? Bastants i complexes, mes l'importancia llur fa que tractem de fer-ne un estudi apart. Aquesta serà, doncs, la materia per al següent article.

F. SALVADOR ROS

Divulgació científica

El pà

Essent com és l'aliment indispensable que tots els sers humans, salvant rarissimes excepcions, consumeixen cada dia, natural és que'ls higienistes es preocupin de l'influencia que pot tenir sobre l'organisme el que sigui un o altre el procediment que s'emplei en llur fabricació i més encara el de la molturació de les farines.

Les farines, des dels temps més antics han vingut obtenint-se, mitjansant l'aixafament dels grans entre dues mòles de pedra. Ara bé, aquest procediment te un inconvenient, i és el de que a conseqüencia del desgast progressiu que sotreixen les dúes mòles, la movedissa i la fita o dormenta. resulta que el paralelisme de les susdites mòles es dificil de conseguir de una manera perfecta i per tant dóna lloc a que una part dels grans resultín aixafats de una manera incompleta i en canvi l'envoltura d'alguns de ells, a l'esgrunar-se, devé per demés dificil separar-la de la farina, la qual d'aquest modo resulta contenir una proporció excessiva de segó, o siguí de celulosa i cèlules olloses, que donen al pá un aspecte desagradable i el tan de més a més menys digerible.

Per a obviar aqueixos inconvenients el procediment antic de molturació ha vingut a ésser substituit per el sistema de cilindres o hongaresos, puix essent els cilindres de ferro fós, llur forma resulta constantment la mateixa, la separació entre ells se regula amb matemàtica precisió, podent d'aqueixa manera obtenir-se les farines del tipu volgut, ja que'l gra esclata d'una manera perfecta.

I com que l'envoltura del grà no sofreix pulverització de cap mena, es té la certesa de que cap partícula de segó anirá a mesclar-se a la farina. Aquesta resulta perfectament blanca, mólt lleugera, mólt seca, es conserva mólt més temps, la pasta que amb ella s'obté es treballa amb facilitat, lleva mólt bé i el pà és d'un gust agradable, que s'engoleix fácilment.

Ara bé aquest pà, el més generalitzat avui dia es convenient per a l'organisme? Primerament cal estudiar el gra de blat i en aquest fi, si el seccionem horitzontalment i l'examinem al microscopí, trovem una serie de zones en les quals hi son repartits els diversos elements que constitueixen la farina.

Primerament, sota l'envolura de celulosa, s'hi troven fés célules olioses que no tenen cap utilitat, car aqueix oli es irritant per a els budells, encara que aqueixa capa de cèlules, sortosament resta sempre adherida al segó més ensota comença el parenquima farinós, que constitueix l'admetlla propiament dita, es a dir una massa de cèlules plenes de grans de midó, però de diferenta composició segons el lloc on se troven. En contacte amb la coberta, contenen una materia albuminoidea, el gluten, aliment azoat de primer ordre, fosfats, sals minerals, licitina i diastases.

A mida que es va cap al centre del gra, eixos diversos elements desapareixen, i al bell mig no es trova més que midó pur. En quant a l'embrió del gra de blat, encara molt petit, no ès pas gens menyspreuable quan se tracta de grans qüantitats, car conté materies albuminoidees molt nutritives i un oli fortament excitant per els budells, gairebé purgant.

Per lo tant, lo que dona valor nutritiu a una farina i per lo tant al pà, no es pas el midó precissament, puix es una materia ternaria que amb la digestió se convertirà en sucre, sinó preferentment els elements azoats representats per el gluten, els fasfats i les sals minerals. I es per l'associació d'eixes diverses substancies que el pa mereix ésser calificat d aliment complet i que forma la base de nostra alimentació. Com que tots els dies en menjem es un regulador preciós que, al travers dels diversos i variats menjars, dóna a nostre organisme la mateixa qüantitat de azoe, de fosfats i de sals, de manera que la química dels nostres teixits depèn en gran manera del pais. I es natural que un canvi, per petit que sigui en la proporció dels elements habituals, se traduirà a la llarga en una repercusió sobre aquest equilibri químic, i per tant sobre nostra resistencia a les molesties, prò molt particularment a aquelles que, com la tuberculosis, necessiten per a desenrotllar-se un terreny, el caràcter del qual es una més feble mineralisació dels teixits.

Veus aquí doncs, com les variacions entre la riquesa en gluten, fosfats i sals d'una farina obtinguda per medi de moles, i d'una farina provinent de cilindres metálics són d'un ordre més important de lo que a primera vista pot semblar.

El motiu és ben senzill. Amb els cilindres, el gra esclata en la zona del midó; i la coberta deixada enfora d'ella, arrocega al mateix temps una part de les capes de gluten i de fosfats que están més vehines dels teguments i restant adherides an aquest se perden amb el segó

I veus aquí per que el pà fabricat amb aquesta farina és més blanc i més facil de mastegar; mentres que amb la farina de moles, la color és més grisa, la pasta no lléva tan bé, demana ésser més pastat, i es mastega amb més dificultat, per donar una pasta enganxosa gracies al gluten. Però en canvi aqueixa farina, més rica en materies sútils, és molt més nutritiva.

L'analisis ens dona les següent xifres. Per 100 parts de blat, la farina de moles dona: 10,43 de materies azoades i l'altra 9,57; la primera 0'447 de fosfats i l'altra 0'255; la primera 73,60 de midó i l'altra 75,40. La diferencia, com pot veure's, és bon xic i considerable i important la diferencia de fosfats, element indispensable.

Pràcticament s'ha demostrat, que animals de laboratori alimentats, exclusió feta de tota altra alimentació, amb pá i aigua, poden continuar vivint els que ho han estat amb pá «moreno», mentres que'ls altres moren en el transcurs de poques setmanes.

En eixos temps de escassetat, bo és que se sápiga que al dar-nos el gust de menjar pà blanc, a més de perjudicar-nos la salut malgastem una quantitat molt considerable de blat. En efecte, la farina blanca, no utilitza més que un 60 o 65 per 100 del gra, en lloc dels 78 i fins un 80 per 100 que donen les farines de moles.

Es precis que's digui ben alt que'l pà molt blanc es molt menys nutritiu i que'l séu ús continuat és una causa de greus alteracions de la salut, singularment en lo que's refereix a la creixença dels infants que, com és sapigut, exigeix per a fer-se en bones condicions, donar al organisme, sals minerals i fosfats, la proporció de les quals no pot rebaixar-se sense perill.

Es precís, doncs, no solicitar amb tant d'interés les farines extraordinariament blanques i retornar en lo possible a les antigues farines de mola que donen un aprofitament aproximat d'un 80 per cent, i en les quals tot el gluten, tots els fosfats i totes les sals hi son contingudes.

El pá amb elles preparat, és veritat que no té tan bon aspecte i fa precisa una masticació més cuidada, però com que això contribueix a que la salivació siguí més abundosa, d'aquí que la digestió, per aqueix motiu, en resulti assegurada.

Precisament, per que en general masteguem malament i depressa, i engolim els aliments sens haver estat un temps suficient en contacte amb la saliva, és per lo que paim malament els feculents i aqueixos, al sotrir certes fermentacions en el ventrell, devenen l'origen de moltes dispepsies.

LLUC

JOVENTUT NACIONALISTA REPUBLICANA

Cicle de conferencies
— 1917 —
PROGRAMA

MARS

Dia 23.—Don Prudenci Bertrana.
Tema: «De l'amor a Catalunya».
Dia 30.—Don Vicens Soler de Sojo.
Lectura de poemes originals.

ABRIL

Dia 6.—Don Francesc Cañada.
Tema: «Ideologíes i sentimentalismes internacionals.
Dia 13.—Don Cassimir Giralt.
Tema: «L'interior artís i de la casa barata».
Dia 20.—Don Pere B. Tarragó.
Tema: «La cooperació de crèdit».
Dia 27.—Don Daniel Roig i Pruna.
Tema: «Política».

MAIG

Dia 6.—Don Enric Vila Marieges.
Tema: «Qüestions municipals».

A les dóu de la vetlla

Comentari de la guerra

La presa de Bapaume

Després d'un combat terrible, les tropes britàniques han près a ciutat de Bapaume, torta posició estratègica a la que els alemanys donaven excepcional importancia.

Des de feia dies es preveia la caiguda d'aqueixa posició, sobre tot després de la sistemàtica retirada que els alemanys havíen iniciat en aquella regió; però es suposava, com en efecte ha passat, que ans d'abandonar-la, els alemanys procuraríen restar forces a l'enemic i obligar-lo a lliurar batalla. La batalla ha tingut lloc i les armes angleses se n'han cobert de gloria.

Sobre la importancia de la nova victoria anglesa és al ament significatiu çò que deia fa pòcs dies el «Westminter Gazette» preveient la imminent caiguda de Bapaume:

«La línia britànica serpenteija no sols cap a Bapaume, sinó cap a tots els poblats i vilatges de la banda de ponent, i que es troben situats en comes, puigs i lloc alterosos. El ferrocarril lateral de la regió bapaumiana, que durant mólt de temps feu mólts serveis en tots aqueixos indrets, deu estar inutilitzat des de fa ja alguns mesos. Ara els alemanys s'havíen de servir de transports or anitzats provisionalment rera de llurs trinxeres. I això cal tenir-ho present, car proba la diferencia de condicions estratègiques entre els dos enemics.»

Més endavant, l'esmentat diari afegía:

«Els crítics militars alemanys calculen que'ls germànics poden evitar la ofensiva britànica, deixant ocupar a les tropes aliades una regió desolada, on estarien exposats al fòc alemany, i on tindríen grans i insuperables dificultats per a fer moure l'artillería i dur-hi les municions. Aital teoría resta sens valor de cap mena, davant dels enginyers anglesos que construeixen camins de ferro i carreteres amb pasmosa rapidesa, fent que cada avenç siguí seguit dels mitjans necessaris per a sostenir-lo i prosseguir-lo.»

Amb aitals condicions, la presa de Bapaume pot considerar-se com una adquisició definitiva per als aliats i com una proba més de que la potencia militar germànica declina llastimosament.

***

Els guanys dels anglesos en el sector de Bapaume són de importancia, no sols estratègicament, sinó també quantitativament. En vintiquatre hores, en efecte, les tropes britàniques s'han apoderat de més de seixanta pobles, entre ells Nesle, Chaulnes i Péronne. L'avenç obtingut alcança en alguns punts una profunditat de setze kilòmetres, en un front de 72, és a dir, des del sur de Chaulnes fins als voltants d'Arras.

Paralelament a aquesta acció britànica, les tropes franceses es desplegaven activament en altres sectors, on, cosa significativa, ja ha maniobrat la cavalleria.

De mica en mica el sistema de la guerra es va modificant. De la immobilitat de les trinxeres torne n paulatinament a la guerra de moviment. Aquest canvi ja l'havíem previst, però no imaginàvem que s'operés amb tanta lentitut. I era que no prevèiem la sistemàtica retirada de les tropes alemanyes, les quals tenen interès en conser er, en llurs posicions de més endarrera, la guerra fixa dels atrinxeraments.

X.

LA POLITICA

AQUESTA vegada ha estat el rector de l'Universitat Central, home de ciencia distingit i novelista a estones, senyor Rodriguez Carracido, el qui ha tingut gentils galanies per a la hispànicament desconeguda república de Portugal.

Encara que desconcerti aquesta sobtada revivicencia de lusitanisme, és de bon grat que l'acullim i estem disposats a impulsar-la des d'aquestes planes. La indiferencia que'l poble hispànic ha mostrat sempre envers els problemes portuguesos, s'havía convertit entre certa llureia de gents malavingudes en l'esperit de llibertat, en una criminal i obsessionant inquina, i ara mateix la acció beligerant de la jove i civilissima república, ha despertat instints vergonyosos entre'l ram d'agiotistes i mercenaris de la guerra.

No cal significar aquí l'interès trascendent que té per a nosaltres l'arranar aquesta mala herba antipatriòtica que'ns creix arreu. Per a lliurar la batalla contra els neutralistes disfreçats amb cascs punxagut en aquest terreny del lusitanisme, tenim la via ben franca i lluminosa. Afinitats de sang i de raça, comunitat d'interessos i de sentiments ens tenen dolçament lligats a la patria tendra i anyorívola de Camoens.

Com deia el senyor Carracido, un intercambi universitari, una mutua traducció i divulgació d'obres mestres literaries i cientifiques, poden fer molt per la feconda fraternitat dels dos estats ibèrics. Simultàniament pot i deu fer-se tot un treball intens de llegislació, de pactes de comerç... Que la frontera es faci més lleu, que s'esperitualisi, que a l'una i l'altra banda les veus siguin les mateixes en l'amor i en el treball. En aquest sentit hi pot fer molt Govern, fent evolucionar el rigid sistema consular, perquè'ls espanyols allí i aquí'ls lusitans es sentin uns i altres menys extrangers... Que a Espanya hi hagi una mica de caliu lusità i a Portugal un xic de vibració espanyola... Les fronteres es fan més altes per l'odi que no pas per les elevacions de territori.

Conresem-lo seriosament aquest amor que ha de fer-nos veritables germans de Lusitania.

****

Els radicals

El dijous vinent arribará de Madrid a la nostra ciutat el senyor Lerroux, el qual pendrá part en el primer acte de la campanya que va anunciar portaría a terme en el miting de la Casa del Poble celebrat abans de les eleccions.

Els jaumins

Els jaumins que abans eren dissidents i ara són oficials, varen organitzar una Diada Jaumista per a criticar els jaumins que ara són dissidents i abans eren oficials.

L'acte va tenir lloc a Sant Gervasi abans de ahir. La cel·hi va haver missa, benedicció de

una bandera, concert al Centre d'aquella barriada i banquet a «La Verdad» en honor del senyor Gironès a qui va entregar-se —no ressmenys— un pergamí al·legòric.

A la tarda, al local del Centre, va haver-hi una sessió política en la qual varen parlar varis oradors entre ells don Dalmacio, qui va despotricar, com sempre, al senyor Junyent per la publicació d'uns articles en el diari jaumí declarant-se contrari de la coalició lliberal-jaumina pactada pel directori del partit i que tan mal resultat ha donat.

¡Vamos a los toros!...

Vagues per tot arreu, trets i fam a València, inondacions i misèria inagotable i encarnissada que se'ns arrapa a la sang i no'ns deixa viure. I toros, toros, sense pa i sense vergonya aquesta vegada.

Tot el poble espanyol s'hi rebeja en aquesta sang aventurera i miserable del toro, del cavall i del torero. I la guerra i la revolució russa ens interessen nacionalment, perquè hi ha sang i tragedia, i perquè això'ns permet sostenir fílies i fobies, talment com les corrides; i cridem i ens barallem per la França i l'Alemanya com ho faríem pel Gallo i pel Belmonte, o pels Veraguas i els Gamero Cívico.

Oh! aquests entusiasmes pintorescs dels nostres compatriotes! Oh! la funció educadora d'aquesta premsa hispana!

Suara hem llegit un telegrama que s'incorra a l'historia d'Espanya.

Heu's-al-aquí aquest document incontrovertible que serà en els anals del nostre poble lo que la «Marne» a França: «Els periòdics de la nit no publiquen avui article de fons, ni inserten cap notícia que mereix ésser trasmesa. Cada periòdic omple ses pàgines amb ressenyes de les curses de braus de Madrid, de Barcelona i altres punts...»

Realment tenen raó els rotatius de Madrid: res ens interessa tant com els toros, l'únic element pel qual té Espanya una significació internacional. Enfondir més i més en aquest aspecte dominant de l'ànima de la rassa, és una obra patriòtica que mereix els més alts i efusius encomis. Si no fos pel «calañés» i el mantón de Manila, l'Europa no tindría cap representació plàstica de la península ibèrica. Si fins els tractats de geografía per a infants ja consagren la nostra sang torera amb allò de que «el territorio español tiene la forma de una piel de toro extendida». I tant «extendida! Com que està esperant les «mulillas» i els «monos sabios» que l'arroceguin cap a l'escorxador.

Els federals històrics

S'ha cel·lebrat una reunió de les Juntes municipals del partit federal existents en els varis districtes i varen pendre els acords de felicitar als electors del primer districte provincial per haver complert bé les indicacions del Comitè del partit; fer tots els treballs per al bon èxit de la Diada Pí i Margall que's cel·lebrarà el 29 d'abril i prestar al partit federal barceloní el més decidit apoi per a l'unió dels republicans espanyols

Un que's retira

El senyor Marial ha prés la resolució de donar-se de baixa del partit federal.

La supressió de la revàlida

Deu pensar el ministre, a jutjar per l'èxit que ha assolit entre els estudiants, que la supressió de l'examen de revàlida constitueix un indiscutible acert. Els catedràtics, aquells bons catedràtics, incapaços de fer-se càrreg del nivell intel·lectual dels alumnes, que's imiten a explicar un any i un altre any un programa fàcil o mellor la mínima part d'un programa fàcil, amb aquells xistus marginals que's transmeten de generació en generació no estàn ni poden estar conformes amb aital supressió.

Nosaltres en principi —no cal dir-ho— estem conformes amb que desaparegui l'exàmen de revàlida, com tots els demès exàmens que no són altra cosa que un exercici funambulesc d'adulacions ridícoles, de prodigis mnemotècnics, de recargolades vulgaritats... Però si els catedràtics no ensenyen, els alumnes tampoc estudíen, i l'examen és sempre un estimulant...

Ara com ara creiem que els nostres estudiants necessiten encara d'aquest estimulant. Però cal també que els exàmens no siguin lo que són, sinó veritables probes de capacitat professional... I sobre tot que els catedràtics tinguin present «que no hi hà necessitat de portar al cervell lo que's pot portar, en un llibre, a la butxaca...»

El senyor Mir i Miró

El diputat provincial senyor Mir i Miró ha experimentat una millorfa en la greu malaltia que fa dies el té al llit.

Ho cel·lebrem.

La belgofilia del senyor Cambó

Don Francesc de A. Cambó, ha començat suara a sentir els primers símtomps d'un interessant estat de belgafolia. Però com tots els sentiments del «leader» regionalista aquest darrer que la guerra li encomana, és fret i calculat. Travers les seves paraules un home sent el lliscar d'una daga florentina o d'un verm de terra llefiscosa.

La belgafolia d'En Cambó, ha vist la llum en una detra que ha enorat a la espléndida revista «Justicia», i té tot el caient d'una inspiració de certàmen beligerant. I no podía ésser d'altra manera, tenint en compte que'l «primissimo» diputat de la Lliga als inicis de la guerra va sostindre la peregrina tesí de que la Bélgica havía d'aplanar-se al jou teutònic.

Com, donces, se deu dir ara la gent, justifica el senyor Cambó un canvi tan radical de sentiments?

Vegin i judiquin, car la lletra va a continuació:

«Muy señor mío: Yo le agradezco muy de veras que me depare la ocasión de expresar públicamente mis profundas simpatías por el pueblo belga, al que admiraba antes de la guerra por su patriotismo y por su cultura, y al que miro hoy con el respeto y la admiración que inspiran las grandes tragedias colectivas, llevadas con dignidad y heroismo sobrehumanos.

En los primeros días de la guerra, escribí palabras, que algunos no vieron, que, sólo un profundo amor por el pueblo belga, las inspiraba. Hoy, puedo decirle que, pensando en el momento en que, llegada la paz, deban repararse los grandes estragos de la guerra, la situación de Bélgica me preocupa cual si de algo que muy directamente me afectase se tratara.

El olvido de los sacrificios de Bélgica, la reparación incompleta de sus quebrantos, significaría para la conciencia universal una perturbación mayor que la que implica la misma guerra con todos sus horrores.

Para aquel momento es de esperar que todos los pueblos latinos de América y de Europa, especialmente los que hayan sido neutrales en la contienda, piensen que la completa restauración de Bélgica no les es cosa indiferente, sinó que ella es indispensable, para la fuerza y el porvenir de la raza latina en el mundo.

Mande a su affmo. s. s. q. b. s. m.

Francisco de A. Cambó»

Peró encare se li presentará al senyor Cambó un problema més greu i més engorrós el dia que se li demani una declaració de filia o de neutralisme. Perqué de belgafília se passa admirablement i sense esfors a aliadofilia, i de la manifestació de que la «restauración de Bélgica es indispensable para la fuerza y el porvenir de la raza latina»... s'arriba molt comodament a una conclusió d'intervencionismo...

Ens plau moltíssim veure al senyor Cambó en el mateix camí que nosaltres, i encare que fagi arribat una mica massa tard, el séu esforç no és pas menyspreuable si aquesta noble tasca de rehabilitar integrament la gloriosa, la immortal patria dels belgues.

L'Unió Catalanista

Després de la celebració de l'Assamblea de la Unió Catalanista tinguda fa pocs díes i en la qual es va nomenar nova Junta directiva no han quedat tranquils els ánims de tots els socis que'n forment part.

Les associacions esquerristes adherides a la mateixa, basant-se en un article dels estatuts de la Unió, han presentat a la Junta Permanent que acaba de pendre possessió, una demanda de convocació del Concell general, amb caràcter extraordinari, a l'obgecte de discutir la validesa dels acords que va pendre la darrera Assamblea general de la Unió, dels quals ja várem donar compte.

Joventut Nacionalista «Mestre Olaguer»

Aquesta prestigiosa Joventut del Centre Nacionalista Republicá del Clot, ha començat una nova etapa de la seva vida amb la reorganització que d'ella s'ha portat a cap, motivada per l'abundant ingrés de socis d'aquests darrers temps, malgra el marasme polític regnant.

Fa pocs díes, en mig de gran entussiasme, es constituí la nova Junta que ha de regir-la i aquesta, volguent inaugurar desseguida les seves tasques, designà el dia d'ahir per a celebrar un «vermout d'honor» que revestí inusitada importancia ja que a l'entorn de llargues taules disposades en forma de U, se acoblaren fins a un centenar d'assistents, entre els quals vegerem els nostres particulars amics senyors Lapuente, president del Centre, Parés president de la Joventut, Caballería, Guinart i Miquel què formaven la presidencia, i ademés els senyors Cortés, Bernados, Enguix, etc.

Totes les nostres entitats de Barcelona, els regidors senyors Vila i Balañà i ¡EL POBLE CATALA, estaven també justament representats a l'acte.

Després de servit el «Vermout» que no era altra cosa que'l pretext per a sentir la paraula dels nostres propagandistes, se començaren els parlaments, essent donada la paraula an En Miquel Guinart, que feu una apología entussiastu dels ideals moderns, renovadors de l'actual constitució de la societat i que han d'acostar-nos a la sospirada perfecció humana.

En Josep Enguix que parlà a continuació tingué paraules elogioses pel gest d'aquests elements actius que venen amb aital braó en el palenc polític, i ens fan endevinar fruitoses actuacions per a jorns molt propers.

En Lluis Cortés, feu unes atinades disquisicions polítiques, que s'escoltaren amb gust i atenció per tots els concorrents.

En Ferrán Parés, president de la Joventut «Mestre Olaguer» ens demostrá la competencia de que está poseit, per a tractar problemes polítics i socials.

En Ricard Caballería, amb mólta eloqüencia feu una crida generosa als joves perquè es forjin uns ideals ben definits i ben compresos, que'ls empenyin a la lluita nobilíssima que resta plantejada per la consecució de les sagrades utopies que maravellen amb la seva esplendor, el nostre pensament.

Esposá les seves conviccions nacionalistes i republicanes i diu que hem de procurar millorar el concepte que a l'estranger mereix el nostre poble, doncs fins aquest gran cos de Estat que és Russia, ha demostrat que no era una col·lectivitat amorfa, com algú podía creure, sino que'l germe de vida i l'assedegament d'idees lliberals, han fet que ara esclatés allá una revolució indòmita.

Incita als joves de la casa a que vulgin que la generació en que viuen, deixi, al desaparèixer, rastre fecondant del séu pás per la terra.

En Josep Viscarrués exposa les doctrines avençades que professa, advocant per a que els obrers es disposin a capacitar-se per a fer-se dignes de les grans evolucions socials que la guerra originará sens dubte, a tot el món.

Tots els oradors foren aplaudits calurosament per l'auditori. L'acte acabá a la una del mitjdia.

Fou una festa que assolí un resultat magnífic i de la qual ne sortirem fondament reconfortats. La nostra enhorabona als séus organitzadors.

Els radicals de Tarragona

S'ha constituit a Tarragona la primera Joventut Radical. D'ella n'és president honorari el senyor Lerroux.

Les seves tasques polítiques seràn inaugurades amb un miting.

NO PATEIXIN TOS

Prenguin la renomenada PASTA PECTORAL del Dr. ANDREU. Es demulcent, espectorant i calmant. A les primeres pastilles se sent una gran millorìa i moltes vegades desapareix la tos a l'acabar la primera capsa. DEMANEU-LES EN TOTES LES FARMACIES.

ECOS

QUINA raó pot existir per a que'l Tzar de Russia hagi abdicat la corona imperial en el séu germá l'Arxiduc Miquel Alexandrovitch i no en el séu fill, el Tsarevitch Alexis? Aquesta és la pregunta que mólts se fan. I els diplomátics de cafè cerquen per a resoldre la qüestió mil arguments i mil raóns.

Sembla però que la raó que determina aquesta anomalía és una raó secreta i trascendenta.

Fa quatre o cinc anys se va parlar d'un atentat a la cort de Petrograd. Se va dir que la víctima de l'atentat fou el Tsarevitch Alexis i que la mà criminal era la d'una nihilista de rara bellesa arribada per soterranis maquiavelismes a cambrera del Palau. En què va consistir l'atentat? Això és lo que no's va dir. A Paris se deia però a cau d'orella. Se parlá de la impossibilitat d'una descendencia directa en la imperial família...

Ara'l fet de l'abdicació en l'Arxiduc Miquel confirma els rumors de fá quatre o cinc anys. Naturalment que com a rumors se donen, sense que ningú pugui probar la seva exactitut.

Quin argument d'opereta! Una bella nihilista. Un tsarevitch. La escena a Petrograd. I un argument semblant al de «La Corte de Faraón».

* * *

EL moviment intel·lectual i artístic de Vasconia era mancat d'un orgue periodístic, que unís i armonitzés els personals esforços. La obra dels artistes vascs necessitava d'un comentari constant i entussiasta que no cabía en les columnes dels séus diaris.

Ara una notable publicació ha vingut a acomplir aquesta bella finalitat. Se diu «Hermes» i la seva presentació és rica i acurada. Firmen les cròniques i articles En Ramiro de Maeztu, l'Unamuno, En Díaz Canedo, l'Aznar Zubigaray, l'Etxabarri, En Pío Baroja, i altres firmes inquietantes i prestigioses...

Estudía preferentment la novella revista la producció artística vasca: l'obra d'En Zuloaga, dels Zubiaurres, de l'Echevarría... és amplament i sabiament comentada...

Vagi a la nova revista representanta de la intel·lectualtat de Vasconia el més coral salut de benvinguda, de Catalunya, la germana en esperançadores inquietuts...

* * *

VEUSAQUÍ que un ideal d'humanitat ha adquirit categoría d'estat en la vida judicial espanyola. Es trist que el cas que determina aquest gest de justicia del Fiscal del Suprem, sia quelcom, per frequent, representatiu.

En el sentir de tothom está que el que roba per fam no comet delicte. Però el Codig penal no compartía el noble sentiment. Mentres que furtava per a donar de menjar als seus fills era condemnat per les severes sales de Dret, els jurats absolvíen xulos i mes xulos assassins amb un sentimentalisme de prostituta.

Fa poc l'Audiencia de Madrid va admetre la fam com atenuant. El Fiscal va interposar contra la sentencia recurs de casació. Però la Fiscalía del Suprem, més justa que aquell Fiscal de l'Audiencia no va mantenir els recursos.

La fam a Espanya es doncs d'ara endavant una atenuant. Però en Magnaud era una eximent. Per a En Magnaud i per a tothom, menys per a els Tribunals de Justicia, que semblen insensibles als espectacles dolorosos de cada dia.

Ateneu Barcelonès

A l'Ateneu Barcelonès donarà el doctor Eduard Fontseré, avui, dimarts, a dos quarts de dèu del vespre, una conferencia pública de extensió universitaria, desenrotllant el tema: «La Meteorología d'Espanya».

LA MUSICA

ORQUESTRA SIMFONICA

No fou menor l'èxit que obtingué en el tercer concert matinal organitzat per l'Associació Musical que l'obtingué en els dos anteriors.

Per lo tant i per no repetir l'ellogi que'ns meresqueren les anteriors audicions, ens limitarem a donar compte de les obres executades. Eren aquestes la «Simfonia incomplerta» de Schubert, la Suite «Peer Gynt» de Grieg, mólt aplaudida havent-se repetit el fragment «Dans la halle du roi de montagne»; la primera audició del «Concerto grosso» número 10 de Haendel per a oboe i orquestra de corda que proporcionà entussiastes aplaudiments al soliste Cassià Carles, però que pel nostre gust hauria estat millor amb un xic més de quadratura; «En les estepes del Asia central» d'En Borodine, i «La gran Pasqua Russa» obertura de mólt color i poc fondo de En Rimski-Korsakow.

Les ovacions foren entussiastes i merescudes.

SCHOLA ORFEONICA

Coincidint amb l'anterior aquesta agrupació choral donà el segón dels concerts que té anunciats al teatre Novetàts, amb poca concorrencia.

El programa format d'obres de Mendelssohn, Walbrant, Dowland, Borràs de Palau, Marcet, Narcisa Freixas, Roland de Lassus, Sancho Marraco, Morera, Cumellas Ribó i Wagner fou acuradament interpretat i aplaudits el mestre Marcel i orfeonistes.

An l'eximini dramaturg l'Angel Guimerà li fou entregat per les nenes de l'Orfeó un ram de llorer entre ovacions sino fortes, doncs la concorrencia no era molta, entussiastes i sinceres.

ORFEO CATALA
Concert benèfic

A benefici de les Escoles de S. Vicens Paul l'Orfeó Català executà un selecte programa on hi figuraven algunes de les composicions premiades en la Festa de la Música Catalana d'enguany.

Aquestes eren «Els fadrinets de S. Boi» i «Nit de vetlla» d'En A. Perez, «El Pastoret» d'En C. Lozano, «El Testament d'Amelia» d'En Cumellas Ribó, «Cançó del lladre» i «Lo fill de don Gallardó» d'En Sancho Marraco, ademés de la glosa de la cançó popular «Els dos camins» d'En Manén. Totes agradaren havent sigut repetides «Els Fadrinets de S. Boi» i «El fill de don Gallardó».

Les demés obres ja conegudes d'En Millet, Vidal Roda, Zöllner, Vives, Grieg, Nicolau i Palestrina obtingueren la magnífica interpretació a que ens té acostumats l'Orfeó Català havent-se fet acreedores al bis: «S. Josep i S. Joàn» d'En Perez, «El Pastoret» i «Cant dels aucells» d'En Millet i «Cançó de noia» de Grieg.

El «Quartet en do menor» de Beethoven que omplia la segona part, donà llòc a que el Quartet Renaixement fos sinceramont aplaudit.

Primer Festival García Robles

El festival celebrat diumenge a la nit congregá en el Palau de la Música Catalana un públic si no tot lo nombrós que fóra de desitjar, al menys selecte, aristocràtic, brillant; especialment en l'element femení, hi figuraven les més distingides i hermoses dames de nostra societat.

La primera part del programa estava composta de petites obres de divers genre: Una «Melodía» per a orgues, violoncel i arpes; una «Fantasía» per a orgues, piano a quatre mans i orquestra de corda; tres cançons: «Follies», «En la mort d'En Tomás Padró» i «Sospir», mólt ben cantades per la gentil Mercè Capsir; «La Tardor», melodía per a barìton i orquestra, interpretada airosament per l'Inocenci Navarro.

En elles, encar que d'inspiració franca, s'hi coneix que tenen molts anys (algunes daten del 1873 i 1874) les tendencies i gustos d'aquella època en que l'escola italiana imperava no podien menys de deixar son segell característic.

I no podem resistir a la temptació de reproduir aquí un fragment d'un article necrològic que el mestre En Lluis Millet publicava en la «Revista Musical Catalana» núm. 73 i que retrata fidelment la personalitat artística d'En Garcia Robles.

Deia aixís:

«El plorat mestre sentía verament el daler de la música: havent-se de guanyar la vida amb le ensenyança del séu art, ell aprofitava tots els moments que li quedaven lliures en esplair aquella necessitat que sentía de posar en solfes els séus lirismes; aixís es que, en ses obres, si no sempre perfectes en la factura, sempre s'hi troba la generositat de una vena musical abundosa i sincera. Ell fou un del primers vidents del renaixement artístic de la nostra terra, empeltant la saba de la cançó popular en son estil amable; ell tenía oberts els sentits a l'ambient de l'art modern, i feia esforços per a apropriar-se sos elements de tècnica formidable; i, encara que l'home no tenía temps per a madurar els procediments i fer obra definitiva, donava sempre quelcom sincerament musical que portava l'empremta d'aquella ánima sensible a l'ideal.»

L'exactitut d'aquest judici es comprèn amb l'audició d'obres com el poema «Santa Isabel d'Hongria», per a quatre chors, orquestra i orgue, que terminava la primera part del programa, i que contenint belleses reals i inspiració sobrada, esdevé llarg, degut especialment a falta de contrastes. Però amb honor a la veritat ens hauría agradat molt més si l'execució hagués sigut més ajustada. Amb tot i haver-hi bons elements: bona orquestra, Orfeó Gracienc i bon organista hi faltaven assajos de conjunt.

I arribem a l'audició de «Garraf». S'executaren els dos primers actes.

Del llibre ja'ns en várem ocupar extensament; sols tractarem de la música.

Sempre s'hi nota franca inspiració, de des del preludi iniciat amb fermesa i grandiositat.

Commouen les lamentacions d'En Garraf i ses filles plorant l'absencia de la mare; els chors següents donen relleu a l'acció dramática: l'aparició de Labor está ben descrita, i no decau fins al final de l'acte.

Del segón sobressurt, al nostre entendre, la despedida de Labor i de les filles de Garraf, molt sentida, i de melodía de pur carácter catalá, aixís com el chor que comenta la feblesa de Garraf deixant-se vèncer de la fatiga.

La execució per part de les senyoretes Callao (de veu esplèndida), Tarrau i Bertran, aixís com del barìton Navarro i del tenor Gallofré, força correcte.

Bé l'Orfeó Gracienc i l'orquestra, encara que, ja ho hem dit, faltaven assajos.

El mestre Ribera que trevallà de ferm fou aplaudit junt amb els elements esmentats.

C. L.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

En la darrera sessió del Consell es someteren sis socis individuals de Barcelona, dos de Vilafranca, un de Sabadell, un de Figueras, tres de Badalona (entre ells una dòna), i vinticinc d'Iquique (Chile).

Aquesta darrera s'han constituit ja en Comissió Delegada de la «Protectora» a Iquique des de cap d'any, havent remés l'acta corresponent de constitució en la que consten nomenats: President, En Joán Cardoni; Tresorer, En Antoni Torrents; i Secretari, En Emili Batlle i Bagués.

El Consell ratifica els nomenaments i acorda saludar efusivament a la nova Comissió felicitant-los pel bon èxit assolit.

Es llegeix una entussiasta comunicació de la Comissió Delegada de Buenos Aires indicant haver-se augmentat en vinticinc socis individuals i un col·lectiu, del qual els noms no acompanya; proposa ademés el règim econòmic a seguir amb la «Protectora» per a quotes i donatius (que és aprovat amb una lleugera observació); senyala són propósit de crear un Premi-Escolar nomenat «República Argentina»; i insisteix en sa proposta anterior sobre la publicació de segells de la «Protectora» que puguin servir de propaganda i com a mitjá per a cooperar a l'obra social.

El Consell s'entera amb satisfacció dels anteriors extrems, i, en vista de l'insistencia de la Comissió de Buenos Aires sobre la publicació de segells, acorda tórnar a estudiar aquest assumpte, encomenant-ho a la Comissió de Propaganda d'acord amb els Concellers senyors Botey i Alá, per veure si s'hi troba una solució práctica i fructuosa.

La Comissió Delegada de Manresa comunica haver nomenat Secretari de la Junta en substitució del sortint, a don Blai Padró i Obiols; i la de Lleida indica haver reelegit els membres sortints, quedant la Junta en igual forma per al present any.

Aquesta última dóna compte d'estar preparant nous concursos escolars de Lectura i Escriptura Catalanes a Lleida i a Tárrega, acollint-se amb beneplácit i amb oferta de cooperació.

Es llegeixen comunicacions de l'Ateneu Autonomista del districte tercer indicant la creació de son Dispensari; dels socis colectius, «Centre Catalá» de l'Havana i l'«Orfeó Gracienc» oferint-se llurs noves Juntes Directives; de l'Associació Autonomista «Catalunya» del districte quint, participant la constitució en son sí de l'«Agrupació Feminal Catalanista» de la «Unió Catalanista» convidant a un Consell General de Representants (al qual s'excusa d'assistir-hi la «Protectora» per son caràcter polític); dels senyors Fábregas Recasens, regraciant la felicitació rebuda per sa feliç iniciativa de constituir-se en empresa de Teatre Catalá, en el de Romea, per la temporada de 1917-18; de l'alcalde de Girona soci individual don Josep Llobat, donant falagueres noves sobre l'assumpte en gestió de les Càtedres de Gramática Catalana en les Normals gironines; del president de la Comissió Delegada de Girona doctor Peu i Batlle, amb referencia als clixés que se li han proporcionat per profitós Cursot d'Historia de Catalunya que ve donant en aquella ciutat, ademés es reb de l'Ajuntament de Barcelona un exemplar de l'Anuari Municipal, acabat de publicar, acordant-se regraciar l'atenció.

La Presidencia dona compte de la minuta d'ofici destinat als Arquebisbes i Bisbes de les terres de Llengua Catalana, segons l'acord pres en la sessió anterior éssent definitivament aprobat i acordant-se la publicació quan s'hagi enviat als Prelats als que es destina.

El Conseller senyor En Frederic Rahola, que ha prés posessió del séu cárrec en aquesta sessió, demana, en principi, el concurs de la «Protectora» pel projecte d'estudiar la influencia de l'acció catalana en terres americanes, d'acord amb la Casa d'Amèrica, de Barcelona, que ell presideix i es proposa estudiar en general la influencia espanyola en aquells paisos; acollint-se amb bon grat tan plausible iniciativa per a quan sía l'hora oportuna.

El President de la Comissió de Propaganda, senyor Gran i Sala, comunica diversos acords de la mateixa referents als següents extrems: activació de la venda de postals de la «Protectora»; publicació i repartiment de cartells de propaganda i altres mitjans per a conseguir l'ingrès de nous associats; celebració de conferencies en distints centres i localitats per a explicar l'obra de l'Associació i gestionar de l'Empresa del Teatre Catalá un abonament especial per a la «Protectora»; éssent tots aprobats en principi.

Es llegeix una acta de la «Comissió Técnica» i Secció Editorial Pedagógica d'eunides acompanyant el plánol de publicacions aprobat, per a les Escoles Catalanes acordant-se ratificar-lo i fer-ho públic aixís com la convocatoria que l'acompanya, invitant a colaborar-hi els pedagocs que ho desitgin. Ademés s'acorda publicar tot seguit els cartipaços encarregats a l'Assessor Tècnic don Pau Romeva, per les dites Comissió i Secció.

S'acepta, ademés, la designació de la «Secció Editorial Pedagógica» de don Josep Obiols per a director artístic de la «Protectora», amb les condicions convingudes, encarregant-se ja ell de la decoració dels cartipaços a punt de publicar.

A proposta del Conseller senyor Rossell Vilá, s'acorda dirigir-se a la Diputació de Barcelona, interessant-li que s'obrin els Cursets de Gramática Catalana per als alumnes de les seves ensenyançes técniques, o al menys, se'ls reaureixi a son ingrès una demostració de coneixer suficientment la llengua catalana per a poguer aprofitar bé les llíçons que en nostra llengua se'ls hi espliquen.

S'acorda felicitar a don Antoni Terruella, empresari de la temporada actual catalana, a Novetats per sa decidida protecció de sempre al nostre Teatre; i al gran poeta don Angel Guimerá per la cooperació aportada amb l'estrena de la producció que tant gloriós èxit va obtenint.

I finalment, el senyor Gran i Sale, anuncia el començ de gestions per a la celebració enguany de la «Festa d'Infants i de Flors», que cada any ha assolit major èxit devent-se procurrar arribi a ésser una solemne Diada de l'Escola Catalana.

NOTICIES

GOVERN CIVIL

Ahir al matí, el senyor Morote va recorre, juntament amb el senyor Villanueva, els terrenys de Montjuich destinats a la futura exposició d'Industries Elèctriques.

Després, ambdós dinaren a la Capitanía General, convidats, lo mateix que el comte de Caralt i el senyor Junoy, per don Felip Alfau.

—Respecte al conflicte dels obrers del ram d'aigua, el senyor Morote manifestá anit als periodistes que sols devía i podía dir que de la cordura i la sensatesa de tots esperava que no s'enverinaríen els termes en què està plantejada la qüestió, puix es malograríen les possibles solucions que coordinarán i armonitzarán, potser, els interessos oposats.

—Amb motiu d'ésser ahir el dia del seu sant, el senyor Morote va rebre infinitat de cartes, targetes i telegrames de felicitació.

Foren també móltes, i de relleu, les persones que desfilaren pel Govern Civil.

Don Josep Die i Más, fou, igualment, felicitadíssim.

Al vespre, el senyor Morote obsequiá amb un esplèndit lunch als periodistes i personal del Govern Civil.

EL TREBALL

Els patrons i els obrers de l'industria paperera de Capellades han arribat a un acord.

Es concedirán millores en els salaris, i demá es firmará un conveni per a donar més força a la concessió.

Avui, per tant, els obrers reanusarán el treball.

LA MANCOMUNITAT

Han solicitat permisos:

Donya María Córdoba, per construir un edifici, en terrenys de la seva propietat que limiten amb el camí veinal de la carretera de Manresa a Girona, a Collsuspina, a Santa María de Seva.

Don Agustí Altimira, de Santa María de Palautordera, per a fer obres a una casa xanfrà als carrers Major i de Sant Agustí d'aquella població.

Don Pere Masana, de Subirats, per construir una casa que limita amb el camí de la carretera de Tarragona, a Barcelona, a Pla del Penedés.

Don Isidre Basomba, de Sant Vicents de Castellet, per extreure pedra d'una pedrera, situada a les immediacions de la carretera de Esparraguera a Manresa.

L'alcalde de Santa María de Palautordera per les obres de neteja del claveguerò de la Plaça Major d'aquella vila.

Don Agustí Sal·lari, de Terrassa, per construir dugues cases a uns solars de la seva propietat, situats en el camí veinal de Terrassa a Talamanca en aquell terme municipal.

Don Joan Ribas, de Masllorens, per la construcció d'una paret a la vora de la carretera de Masllorens a la de Santa Creu de Calafell.

—Recentment ha estat inaugurat el telèfon a Vilanova de Bellpuig, a Artesa de Segre, a Puigvert i a Almacelles.

Està a punt d'acabar-se la construcció de la línia interurbana Barcelona-Puigcerdà en els troços entre Barcelona-Granollers, Tona-Vich i Ripoll-Ribes.

Els treballs d'instalació del telèfon a la Conca de Barberà, avancen ràpidament.

—S'ha senyalat el dia 19 del propvinent mes d'abril, a les dotze del matí, per a l'adjudicació en pública subasta de l'acopi de 1.900 metres cúbics de grava per a la construcció de l'afermat dels kilòmetres 1 al 7 de la carretera de Montesquí al confí amb Lleida per Berga, sota el tipus de 20.946'10 pessetes, import del pressupost de contracta.

—S'ha senyalat el dia 18 del propvinent mes d'abril, a dos quarts de cinc de la tarda, per a l'adjudicació en pública subasta de l'acopi de 2.100 metres cúbics de grava per a la conservació de l'afermat dels kilòmetres 1 al 7 de la carretera de Vich al confí amb Girona amb direcció a Sant Hilari, sota el tipus de 27.872'55 pessetes, import del pressupost de contracta.

—S'ha senyalat el dia 17 del propvinent mes d'abril, a les dotze del matí, per a l'adjudicació en pública subasta de les obres de construcció d'una biblioteca popular a la vila de Borges Blanques, sota el tipus de 27.818'77 pessetes, import del pressúpost de contracta.

MUSICALS

L'«Associació de Música da Camera» prepara per al día 23 d'aquest mes un dels séus notables concerts, consistent en una selecta audició de sonates per a violí i piano, havent contractat per a la seva interpretació, als eminents artistes En Francesc Costa i En Tomás Terán, els quals acaven d'obtenir un brillantíssim éxit a la Societat Filarmónica de Madrid.

VARIA

El «Círculo de la Unión Mercantil Hispano-Americano» ha dirigit als senyors Presidents dels Círcols Mercantils d'Espanya el següent telegrama:

«Círculo Unión Mercantil Hispano-Americano» posa en coneixement de vosté que'n virtut de les dificultats existents per a el tràfec de la línia de Filipines, els importadors i els exportadors han acordat celebrar una Assamblea el 23 del corrent a les tres i mitja de la tarda a l'Hotel Palace de Madrid a fi d'insistir dabant els poders públics per a que posin arreglo a tan difícil situació per a l'intercanvi amb l'Orient pregant-li la seva assistencia o la seva adhesió a tant important acte.—President, Huerta; Secretari, Delgado».

—Relació dels objectes trovats i depositats a la secció de Governació a l'Ajuntament:

Varies claus, un boá de pell negra, una arrecada forma aro al semblar d'or, un portamonedes de xarol forma cartera, un portamonedes de pell contenint una petita quantitat en metálic, altre monedero de pell contenin. tres claus i una polvera, una llicencia de l'exèrcit a nom de Francisco Roig, un monedero de pell negra per a senyora contenint un telegrama cèntims i dos llavins, una cadena i una medalla de metall daurat, un dipósit de bencina per a fanal d'automòbil, una bosa de pell per a senyora contenint dos mocadors dos parells de guants tres monedes de plata estrangeres un recibo del Crèdit Lyonés i altres objectes.

-CALSAT cosit a má, per a cavaller, a 12'75; xarolina, la millor, a 19'75. LAS AMÉRICAS, JAUME I, 5. No us equivoqueu, enfront a la Caixa d'Estalvis.

—Amb un dia explèndit es verificá la sortida de Molins de Rey, lo qual fou molt ventatjós per a les missatgeres, puix sortiren de les seves cestes-gavies com si fossin flexades cap aquesta capital.

Com ja tenim anunciat el diumenge al fosquejar començarà la entrega de coloms per a la solta de Gelida, que's verificarà el dilluns següent dia 19; i per a la qual la Comissió de Concursos está fent varis preparatius per a l'excursió que pensa efectuar junt amb varis aficionats de la Reial Societat Colombòfila de Catalunya.

Animada resultà la «poule» organitzada per un grupu d'aficionats pertenelxents a la mateixa Societat.

Aquesta aposta consisteix en haver designat 10 coloms per a colomar en l'entrega del viatge de Molins de Rey, i de 25 pessetes el import de la mateixa, continuant oberta la matrícula encara fins l'entrega del primer viatge de Sant Guim, pagant en aquest cas doble cuota de la pagada a Molins de Rey (o siguin 50 pessetes).

En dita «poule» es obligatori el portar a les designades al viatge o Concurs de El Tormillo i Lastanosa o Pina de Ebro i Calatorau, essent el vencedor d'ella el colomar que comprovi el major nombre de les designades en el Gran Concurs Valladolid-Barcelona, i en cas d'haver envit amb altre colomar la major velocitat de les comprovades dirà el triomfador, i de no comprovar-se cap dels coloms designats es considerarà vencedor al que hagués aportat el major nombre de coloms de entre els séus designats; en l'acte de l'entrega per al Gran Concurs, d'existir envit en les comprobacions es procedirà al prorrateix. Els colomars inscrits a aquesta «poule» són els següents:

La Llave, Durán, Mestres, Ballester, Cunill, Luria, Plandolit, M. Planas, A. Planas i Ruzafa.

ANUNCIS OFICIALS

Societat General d'Aigües de Barcelona
Obligacions 4 per 100, serie A

Amb arreglo a lo disposat en la escriptura d'emissió, tindrà llòc el sotè sorteig d'amortització d'obligacions el dia 30 dels corrents, a les onze del matí, en el local d'aquesta Societat, passeig de Gracia, 16, entressol.

L'acte serà públic i el presidirà un representant de la Societat en aquesta capital.

De l'acte donarà fè un Notari.

La Societat publicarà oportunamet els números de les obligacions a que hagi correspost l'amortització i deixarà exposades al públic durant 24 hores, les boles que surtin en el sorteig.

Barcelona 20 de març de 1917.

El Director, M. Bruniquel

ORINA

Las SALES KOCH curan SIN SONDAR NI OPERAR la uretra, próstata, vejiga y riñones. Dilatan las estrecheces, rompen la piedra y expulsan las arenillas, curan los catarros é irritaciones de la vejiga; calman al momento las punzadas y horribles dolores al orinar, limpiando la orina de posos blancos purulentos, rojizos y de sangre. Las SALES KOCH no tienen rival por su acción rápida y segura. Venta en las boticas del mundo. Las CÁPSULAS KOCH cortan en DOS DÍAS, sin peligro, los flujos blenorrágicos secretos recientes y modifican los crónicos. Para lograr un éxito fijo pídase gratis á la CLÍNICA MATEOS, Arenal, 1, de MADRID (España), el método explicativo infalible.

Venta en Barcelona: SEGALÁ, Viuda ALSINA, VICENTE FERRER, VIDAL y RIBAS, SERRA PAMIES y otros.

Informació Telegràfica i Telefònica

Servei especial d'EL:POBLE:CATALA

ESPANYA

(De 9 matí a 12 nit)

«El Imparcial»

Madrid, 19.—«El Imparcial» inserta les opinions dels senyors Lacierva i viscomte d'Eza referent al problema hispano-portugués.

On està Ruiz Jiménez. - El quefe del Govern

Madrid, 19.—Segons ens han dit en el ministeri de la Governació el senyor Ruiz Jiménez arribarà de Sevilla aquesta nit. No han sabut donar-nos raó en el ministeri de còm havent sortit anit de Sevilla el ministre, no arribarà a Madrid fins aquesta nit.

El comte de Romanones ha permanescut al camp i tampoc retornarà fins a darrera hora de la tarda.

Felicitacions a Francos Rodríguez

Madrid, 19.—Una nutrida representació dels còssos de correus i telègrafs visità aquest matí al director general del ram senyor Francos Rodríguez per a felicitar-lo amb motiu de ésser la seva festa onomàstica.

El senyor Francos Rodríguez ha rebut també felicitacions de totes les administracions de correus i dels centres de telègrafs.

El director d'Obres Públiques

Madrid, 19.—El senyor Zorita ha sigut visitat per un redactor de «La Correspondencia de Valencia», al qual ha manifestat que considera quasi solucionat el problema del transport de la taronja, a la provincia de Castelló i a la ribera del Júcar.

Respecte a la exportació dels vins de les comarques de Utiel i Requena, ha dit que tan prompte com acabi a l'Aragó la exportació del remolatxa, s'atendrà a dit assumpte amb especial interès.

El senyor Zorita anirà demà a Castelló i Burriana.

Un monument

Madrid, 19.—El ministre d'Estat ha rebut aquest matí la visita dels escultors senyors Benlliure i Blay, els quals han anat a parlar-li del monument que haurà d'erigir-se a Guatemala, a Vasco Núñez de Balboa, i del qual han estat encarregats els dits artistes.

D'Estat

Madrid, 19.—Ha manifestat el ministre de Estat que fins dimarts no podrà ser facilitada a la premsa la nota en la qual es detallen les gestions realitzades pel Govern a favor de la exportació de fruites de Llevant.

Creu el ministre que quan el país conegui tota la tasca realitzada cessaràn algunes censures que aquests dies s'han dirigit al Govern.

Concert

Madrid, 19.—El dimecres es celebrarà al Palace Hotel un concert patrocinat pel Comitè hispano-italiá per a contribuir a l'establiment de l'Institut Cervantes.

Hi pendràn part tots els artistes del Reial, així com els dels principals teatres.

De Gracia i Justicia

Madrid, 19.—El ministre de Gracia i Justicia, parlant de l'adaptació de la llei d'amortitzacions al pressupost del dit departament, atribuía gran trascendencia a la consignació per a subvencionar institucions protectores de la infancia abandonada.

El senyor Alvarado concedeix també gran importancia a l'establiment a Ceuta i Melilla de la jurisdicció ordinaria.

Això era mólt necessari.

Els jutges civils a Nador, Larache i Tetuán, així com els jutges militars a Ceuta i Melilla, eren anomalíes de tot punt injustificades.

El Consell d'Estat estudia les modificacions que s'han d'introduir a la llei de Justicia municipal de 1907, modificació inspirada en el propósit d'elevar l'ánim dels moros i hebreus perqué tinguin el convenciment de que Espanya no vol dominar-los, ni molt menys humiliar-los, puix sols vol enaltir-los perqué arribi aviat el dia que l'origen de les races desapareixi a la comunitat de sentiments, d'amor i simpatía a Espanya.

El Govern creu portar aviat a la práctica la construcció del Palau de Justicia i la Presó de dónes de Madrid.

Les hisendes locals

Madrid, 19.—El «Diario Universal» referint-se a l'assumpte de les Hisendes locals diu que atribueix la bancarrota en que es troben moltes d'elles a la insuficiencia de recursos dels Ajuntaments, es una equivocació que no resisteix el mes lleuger exámen.

El problema del páper

Madrid, 19.—S'ocupa «El Mundo» del problema del paper diu que amb anticips reintegrables es procurá buscar una fórmula que atenués el conflicte.

L'equivocació era evident—anyadeix—per que la carencia del paper obeeix a la insuficiencia de pasta, de la que no pot proveeir-se a la fábrica amb anticips en metálic ni amb subvencioes.

Referin-se «El Mundo» a la petició d'En Leopold Romeo de que es redueixe a la mitad el tamany dels periòdics, diu que la troba d'estricta justicia, ja que éssent la reducció igual per a tots, ningú s'aprofitaría de les ventatjes ni sortiría perjudicat.

«España Nueva»

Madrid, 19.—«España Nueva» diu que la qüestió de l'Hisenda espadyoía és la que més deu interessar als nostres homes públics, si és possible que els interessi quelcom que convingui a la prosperitat del país.

Afegeix que després del pressupost de liquidació de la guerra colonial, l'actual és la que registra major dèficit, i no es vol posar en pràctica un règim per a aixugar-lo.

Vagons

San Sebastián, 19.—A conseqüencia del reial decret sospenent les facturacions a Irún, el governador va manar fer una requissa, resultant que existíen 238 vagons a dita estació i 42 a Hendaya.

Junta de Subsistencies. - Sobre blat

Salamanca 19.—La Junta de subsistencies ha estudiat una petició dels curnicers, per a que se'ls hi autoritzi apujar el preu de la carn i un altre de l'ami de tocinaires per a apujar també el preu dels embutit.

S'acordá requerir l'informe dels regidors per a que aquests examinin abdues peticions a fi de resoldre l'assumpte.

—L'existen ia de blat en aquesta regió está assegurada.

Hi ha més de 150 vagons de blat d'excés.

Per als damnificats per les inondacions

Madrid, 19.—Al comentar-se el telegrama de Sevilla que consigna les manifestacions del rei referents al interés que l'inspiren els petits llauradors que han perdut llurs cultites a conseqüencia dels temporals, recollirem en el ministeri de Foment l'impresió de que existeix una identificació absoluta del Govern amb els sentiments expresats pel monarca.

La Direcció general d'Agricultura demaná quan encare estaven els camps coberts d'aigua, als governadors i inginyers del servici agronómic, una relació dels danys soferts pels agricultors i del número d'hectáreas sembrades que s'haviен perdut.

Quant se tinga dita relació i es coneixin les quantitats precises per a remeiar la calamitat, es proposará una solució convenient encaminada a donar facilitats als agricultors que vulguin realitzar nous cultius posant en estat de produir els terrenys arrassats pels temporals.

Manifestacions del senyor Gasset

Madrid, 19.—El ministre de Foment ens ha dit que'l director general d'Obres públiques li comunica datos que ha pogut obtenir durant el séu viatge referent al problema de la exportació en la regió de Llevant.

La qüestió dels vagons—afegí—pot resoldre's però els ports están congestionats de mercaderíes a les que, per manca de vaixells no pot donar-se sortida.

L'assumpte constitueix la preocupació del govern des de que se establí el bloqueig.

Aquesta setmana se dictará una disposició de segur marítim que está relacionada amb les gestions que's practiquen per a facilitar el tráfec.

La descripció que fa el senyor Zorita del miting celebrat a Villarreal ha causat impressió.

Hi ha milers de families hambrientes en aquelles comarques.

Avui ha remés el senyor Zorita una comunicació al president del Concell d'Estat encareixent-li l'urgencia en la resolució de l'expedient de carreteres per a poder conjurar la miseria.

Aquesta tarda s'han reunit novament els director generals de Comerç i Agricultura.

La Guerra

La revolució de Russia

La Duma i el Comité executiu.-Conferencia.-La cartera de Justicia. Casa d'un palati, cremada.-Presos que fugen.

París, 19.—Telegrafíen de Petrograd que la conferencia entre la Duma, el Comité executiu i els delegats obrers durá tota la nit del dia 14, termenant a les cinc del matí.

S'arribá a un acord referent al periode transitori que procedirá a la elecció de l'assamblea constituient.

El Comité insistí en que era necessari restablir l'ordre abans de que's verifiquin les eleccions.

Els obrers s'oposaren en principi a la proposició del Comité, peró facilment l'aceptaren.

Kereski aceptá la cartera de Justicia amb la condició de que's convoqui lo abans possible l'assamblea constituient.

La casa del significat palatí comte Rederich, ha sigut cremada i saquejada pels revolucionaris. Es lográ salvar a la velleta comtesa, a qui trobaren defallida entre les flames.

La filla dels comtes fou detinguda quant intentava fugir. Ambdúes foren posades en lloc segur.

S'afirma que'l comte ha sigut escarcellat en la fortaleça de Sant Pere i Sant Pau.

Els presos que complíen compdena han escapat de les pressons de Petrograd. Vaguen pels carrers disfreçats de soldats i entren en les cases particulars, entregant-se al saqueig i al pillatje.

S'ha donat ordre de disparar contra els qui es resisteixin a les tropes.

Lealtat polaca

Lió, 19.—Telegrafíen de Petrograd que una delegació composta de les més altes personalitats polaques d'aquella capital ha sigut rebuda pel princep Ivof, nou president del Concell, qui els hi assegurà la simpatía del Govern provisional i la resolució de donar a Polonia el règim de llibertat i de legalitat que des d'avui en avant es concedit a tots els ciutadans de Russia.

Els delegats polacs han afirmat la seva lealtat per a amb la patria russa, declarant que'l moviment actual tindría com conseqüencia a Polonia una repersecusió inmensa i del tot favorable a la causa de Russia i dels séus aliats.

Manifest rús

Lió, 19.—Mr. Milivokose ha dirigit als representants de Russia a l'estranger un manifest en el que es troba el següent paragraf:

En el domini de la política exterior, el Govern en el qual m'he encarregat de la cartera del ministeri de Negocis Estrangers permanexerà respectuós als convenis internacionals i farà honor a la paraula de Russia. El Govern rús no oblidarà ni un moment les greus circumstancies exteriors en les quals prengué el poder.

Russia no volgué la guerra que ensangna al mon des de fa quasi tres anys, però víctima d'una agressió premeditada i preparada d'avant-mà, seguirá com en lo passat la lluita contra l'ideal de conquistes d'un país que se imagina poguer establir sobre els séus veíns una hegemonía intolerable i constituir una tiranía en el segle XX baix la dominació del militarisme prusiá.

Fidel al pacte que l'uneix indisolublement a sos aliats, Russia está decidida com ells a assegurar a tota costa al mon una pau entre els pobles, basada sobre una ferme organització nacional que garantitza el respecte del dret i de la justicia.

Els Estats Units i la revolució russa

Carnarvon, 19.—El «Observator» de Nova Iork del dia 17 del corrent declara:

La revolució russa es tan decissiva en sa influencia sobre la opinió pública, com ho va ésser la invassió de Bélgica.

La noticia ha sigut acollida amb general entussiasme i es de la mes alta significació, puix treu un gran obstacle en les simpatíes dels Estats Units cap a la causa de la Entente.

En considerable proporció no era el pro-germanisme del altre costat el feudalisme.

Els Imperis Centrals son els únics Estats d'on encara regeix l'anticuada forma de GoverP.

L'anunci de reformes per Bethmann Hollweg demostra que la revolució de Russia ha produit gran impressió a Alemanya i que es te por que ara tocará el turno al Kaiser.

L'aspecte actual de Petrograd

Carnarvon, 19.—El «Times» de Londres del diumenge publica una informació des de Petrograd del dia 17 del corrent, en la qual es diu que els carrers han pres de nou son aspecte pacífic.

Les tendes i Bancs están oberts i en les fábriques es treballa més febrilment que abans i lo que es més sorprendent: ja no escasejen els queviures i els preus ja han baixat considerablement.

L'antic Govern havía alegat que no era posible remeiar la escaseijetat a causa de la falta de medis de transport.

Ara circulen el trens com mai abans ho pogueren fer.

Un telegrama de Conpenhage diu que el preu del pa es en aquest moment el mateix que abans de començar la guerra.

Des de Haparade es comunica que tota la flota del Báltic i les fortaleçes Vibor i Sveaborg s'han unit ara al moviment revolucionari.

Entussiasme rus

Lyon, 19.—Comuniquen de Petrograd que al sapiguer la noticia de les preses de Bapaume, Roye i de Laissigny per les tropes anglo-franceses es feren grans manifestacions davant de les Embaixades de França i Anglaterra, essent els embaixadors aclamats per la moltitut.

L'ordre més gran regna a la capital.

Les adhessions d'altres ciutats continuen arribant.

A Mesopotamia

Carnarvon, 19.—El comandant en que-e comunica que després dels combats ja anunciats del dia 14 del corrent en la vora dreta Tigris, la retaguardia turca fou desallotjada d'una serie de puestos, retirant-se a una forta posició que es troba molt aprop de l'estació del ferrocarril Mushaidie.

Aquesta posició l'atacaren nostres tropes durant la nit, caient en nootre poder a les tres de la matinada del dia 13 del corrent. La retaguardia enemiga apresuradament es retirá fins que en la tarda del dia 15 la força turca consistent dels restes de tres divisions estaba en plena fugida en direcció a Samara.

El dir 16 del corrent trobant-se amb el gró de l'exèrcit a 20 milles i la retaguardia a 25 del lloc del combat lliurat el dia 14 del corrent.

La lluita aérla

Carnarvon, 19.—L'Almirallat británic anuncia que el Mariscal de Camp Sir Douglas Haig comandant en quefe dels exèrcits británics a França, expressá la seva satisfacció pels bons serveis prestats per l'esquadreta número 3 del reial còs de aviació naval, agregada als séus exèrcits.

El Mariscal Douglas Haix declará que ha lliurat móit combats, ha efectuat gran nombre de regoneixements i ha complert sempre edmirablement la seva tasca.

Vaixell americá enfontzat

Carnarvon, 19.—El vaixell nort-americá «Illinois» que des de Londres cap a Port Arthur es dirigía, ha sigut enfontzat.

També se'ns informa que fou torpillejat sense previ avís el vaixell americá «Vigilance».

Al front rumá

Carnarvon, 19.—El comunicat oficial rus del front rumá informa que hi ha recíproco canoeeig i empreses de reconeixement per patrulles.

A l'Armenia

Petrograt, 19.—Els russos han entrat a Van (Armenia).

Atac a la costa anglesa

Londres, 19.—Alguns contra-torpillers enemics varen tirar ahir varies granades contra algunes ciutats de la costa, del comtat de Kent no ocasionant cap víctima. Els danys materials son insignificants.

Per als belgues

Lyon, 19.—En la tarda d'ahir es celebrá en el Trocader una festa a benefici dels obrers belgues.

Els ministres Vandervelde i Eligiers feren ús de la paraula.

Heu's-aquí un paragraf del discurs emocionant de Mr. Vandervelde:

«Mai deixarem de repetir que en la guerra actual, els belgues no lluiten per a pendrer algo als altres, per a fer conquestes, per a anexionar territoris contra la voluntat dels séus habitants. Lluiten, solsament per tenir el dret de viure amb llibertat. Ardents i ferms en la terra dels séus avantpassats, la vida és possible i está a nostro alcanç. Ella, perteneixerá als qui més resistencia mostrin, i per conseqüent una pau honrosa és impossible fins que no hagi sigut aniquilat el cessarisme alemany.»

Els héroes de Verdun

Lyon, 19.—L'alcalde de Verdun, Mr. Beyler, acompanyat dels representants del Mosa, ha ofert al Freaident de la República el primer segell de la meda la commemorativa de Verdun, com testimoni, digué Mr. Beyler, de l'heroisme de nostres soldats que han escrit amb la seva sang la més hermosa página de la historia tan extensa i gloriosa de nostra ciutat.

Les operacions militars

Carnarvon, 19.—L'Oficina de Guerra comunica lo següent:

Monchoy está quasi voltat pel Nord, lo que indueix a pensar que'ls alemanys també retrocedeixen dabant d'Arras, lo que pot fer-li perdre el séu carácter d'eje, obligant als alemanys a adreçar la seva línia des de una considerable distancia al Nord.

La conquesta de Metransloy porta una amenaça a la mólt nomenada línia alemanya de Beucgovy-Lesplux, mentres que la conquesta de Eterpigny, La Maisonete i Villers Carbonett envía als alemanys a la vora meridional del Somme i de la quat ja están en perill d'ésser llençats.

En tot cas deurán cedir els séus punts de apoi al Sud del riu, entre Peronne, Chaubres i Saint Quentit, quina situació és en extrem precaria.

El «Observer» diu: Les tropes angleses han pres Bapaume. Aquesta és la més significativa conquesta feta per les nostres tropes a Occident i cap ingeniositat de l'Estat Major alemany la podrá explicar.

Aquest fei ademés no será l'únic d'aquesta classe, puix d'un moment a l'altre podem rebre noticies encara de major trascendencia.

Les nostres tropes deuen estar ara en condicions d'amenaçar a Peronne.

La conquesta d'aquesta petita ciutat històtica omplenará d'alegría a tots els cors francesos més que cap altre aconteiçement succeit en el passat período de guerra.

Per a evitar el desastre tot el centre del tront germénic tindrá que replegar-se encara amb majors dificultats que les sofertes fins ara,

Si Peronne cirra la mateixa sort que Bapaume, constituirá el major éxit obtingut per les armes angleses a Occident i será un bon augurí per al pervindre.

Un corresponsal de Guerra en el gran Quarter anglés diu:

Es més que probable que també Peronne caigui al nostre poder des de que arribá a ser insostenible per al enemic.

El nostre avanç començà el dia 17 al matí retirant-se immediatament l'adversari. A la nit ja s'havia lograt el nostre objectiu, progressant fins més enllà de Bapaume, ciutat en la qual immediatament començaren els treballs d'extinció dels incendis.

El valor dels nostres soldats obligá a l'enemic a tenir que recular més enllà de lo que fou sa primera intenció.

Aquest èxit sols ha pogut ésser lograt mercès a l'encertada averiguació de les seves intencions.

Si el bon temps continúa, podem assegurar que'a produiràn aconteixements de la major importancia.

L'«Observateur» de París, comentant l'efecte moral produit en tota l'extensió del front anglès, diu:

L'importancia del socors així prestat al exèrcit francès no la comprès bé el poble parisienc fins que's donà compte que'l nou troç del que acaben de fer-se cárrec eis anglesos era un sector contra el qual els alemanys hi havíen acumulat gran nombre de divisions, lo que feia necessari oposar al mateix sector una força igual.

París está convensut de que estaven en lo cert aquells que deien que l'exèrcit anglès no tan sols és eficient sinó considerable i veu que la promesa de que Anglaterra pendría part en l'atac a Occident no ha sigut un «bluff».

Una altra codsequencia de l'ajuda britànica es que'ls soldats francesos gosen ara de cert descans en vista de la poca extensió del seu front.

Així tot un regimeat ha pogut ésser trasladada darrera del front per a descansar, contrariament a la primitiva preocupació que's tenía de que l'infantería francesa no tindría oportunitat de reposició a causa de les grans excitacions del Somme i de Verdun.

A Bagdad

Londres, 19.—El general Maude ha publicat una proclama dirigida a la població de Bagdad, declarant que els anglesos no hi han entrat com a conqueridors sinó com a llibertadors, per a deslliurar-la de la tiranía i del jou turc-alemany, i invitant als árabes a participar en l'administracio civil.

Xina i Alemanya

París, 19.—Tropes i forces de policía de Xina han ocupat les concessions alemanyes de Hankeu amb autorització dels consulats estrangers.

París, 19.—La policía xina ha pres possessió amb permts dels consulats estrangers de la concessió alemanya de Tientsin.

Comunicats oficials

DE FRANÇA I BELGICA

Comunicat francés de les tres de la tarda

París, 19.—Durant el dia les tropes franceses, s'han passat més enllà de Ham, en el Soma i Chaulny, en el Oise.

La cavallería francesa está a varis kilòmetres al nord de Ham i s'apoderà d'un convoi enemic que's retirava en direcció de Seint Quentin.

L'avenç francès alcança en aquest punt 35 kilòmetres de profunditat.

Al sur de Chaulny els destacaments francesos han arribat a la línia general.

Soisons está lliure per complet.

Els destacaments avençats francesos progressaren al llarg de la carretera de Maubege.

Durant el dia hem conquestat uns 20 pobles i granges.

Els alemanys al retirar-se saquejaren el país.

A Xampagne augmentá aquesta tarda la lluita d'artillería a l'altura d'Hernil i a l'oest d'Auberive.

D'ANGLATERRA

Londres, 19.—Continúa la retirada alemanya, no senyalant-se moviment semblant des dels dies de la batalla del Marne.

Des de Monchy, el suroest de Arras, fins el nord de Soissons, en una distancia de 70 milles, les forçes alemanyes es retiren cap a la frontera belga.

Les tropes franco-angleses, inclús cavallería, persegueixen a l'enemic amb fntim contacte amb ell.

No sols ens hem apoderat de Bapaume i Peronne, sino que també Nesle i Chaulnes.

Altres 60 pobles caigueren en nostre poder en els últims dies.

En el front ocupat per tropes franceses, en una extensió d'unes 40 milles, es retira igualment l'enemic.

La retirada alemanya en aquest sector s'efectua amb extraordinaria rapidesa.

Cap a la victoria

Londres, 19.—Diuen de Russia que'l nou govern rús anuncía que emplearà totes les seves energíes en la continuació de la guerra fins a conseguir la victoria final.

El duc Miquel accepta la corona

Londres, 19.—S'anuncía definitivament que el Gran Duc Miquel Alexandrowitch ha aceptat la cerona.

De procedencia alemanya

Dimissió d'En Briand

Nauen, 19.—El Gabinet Briand ha presentat sa dimissió i Mr. Poincarè ha pregat a Mr. Ribot s'ocupi de la formació del nou Gabinet, el qual reservá la seva decissió.

Vaixells enfonzats

Nauen, 19.—Han sigut enfonzats els vaixells següents:

El vaixell de Groning «Adgelina», el vapor de Cristianía «Stora», de 3.047 tonelades, davant de la costa noruega i el vapor danès «Vivina» prop de Burdeus.

La revolució de Russia

Nauen, 19.—L'Agencia Reuter comunica que entre'ls últims detinguts es troba el general Ronnenkamf.

Comuniquen de provincies, que solament foren executa's alguns funcionaris, entre ells el governador reaccionari von Twer.

El quefe de la policia de Moscou fou detingut.

El Quarter General de la policía secreta fou incendiat.

El dia 16 del corrent els directors del nou Govern váren pendre les insignies imperials dels edificis públics cremant-les i tirant-les a l'aigüa.

Els ciutadans recorregueren els carrers cantant la Marsellesa.

Es produí una gran alegría quant les tropes de caballería portant la bandera amb la inscripció «viva la república socialista en tots els paisos» es detingueren devant de la Duma.

La fal a de carbó

Nauen, 19.—A causa del escasseig de carbó en varies provincies de França, les fábriques que es dedicaven a la industria de la guerra, s'han vist obligades a tancar o sospendre son treball per alguns dies.

Noticies d'Italia comuniquen l'excessiu ús del carbó en els ferro-carrils, en les fábriques militars i en la població, té com conseqüencia la completa escacetat d'aquesta materia

La quantitat de carbó que encara hi ha disponible està en primer lloc a la disposició de la marina mercant que ha tingut de reduir sos nòlits a les mercancies de primera necessitat.

Bombeig aeri

Nauen, 19.—Comuniquen oficialment que un hidroavió alemay tirá bombes el dia 16 del corrent sobre'l port i la fàbrica de gas de Dover.

La revolució a la Russia asiática

Nauen, 19.—Segons noticies de la frontera de Finlandia ha esclatat també la revolució en el govern de la Russia asiática adherintse les guarnicions amb els revolucionaris.

A la reunió socialista celebrada en Holsingfors-Finlandia, un orador demaná que s'establis la República de Finlandia, així com una aliança amb les futures Repúbliques de Petrograd amb Newgored i Esthland.

Segons el periòdic dinamarqués «Berlinske Tidondo», les guarnicions de les fortaleses de Sveatherg i de Wiborg, així com tota la flota del Mar Báltic s'han adherit al Govern Revolucionari.

Diversions públiques

Teatres

GRAN TEATRE DEL LICEO

En l'Administració queda obert l'abonament a la propvinenta temporada de primavera.

TEATRE CATALÁ ROMEA Companyia RICARD PUGA.—Avui, a dos quarts de déu, DE PESCA i EL AMOR TARDIÓ.

TEATRE TIVOLI

Avui, dimars, matinée colossal, despedida de Parera. A las 4 en punt: «El vals de los pájaros». Entrada 50 céntims. Nit, a dos quarts de 10: «Los aparecidos», «El húsar de la guardia» i «Sant Jordi mata l'aranya». Entrada, 60 cénts.

TEATRE DE NOVETATS

Companyía dramática dirigida per l'eminent ENRIC BORRAS en la que hi pren part el primer actor JAUME BORRAS

Avui, dimars, nit, a dos quarts de 10, el drama en 3 actes, d'En Angel Guimerá, JESÚS QUE TORNA i el sainet en un acte d'En Santiago Rusiñol, A CÁ L'ANTICUARI

Tots els dies: JESUS QUE TORNA i «Acá l'antiquari».—Es despatxa a comptaduría.

GRAN TEATRE ESPANYOL Companyia ELENA JORDI

Avui, nit, a dos quarts de 10, SILENCI i estrena del vodevil en 3 actes, traduit i arreglat per S. Vilaregut, LA GALLINA ROJA.—Es despatxa a comptaduría.

TEATRE APOL

Avui, dimarts, a dos quarts de 10, El famós drama en 3 actes, LOS DOS SARGENTOS FRANCESES i el nou drama en 4 actes, LA MUJER DETECTIVE

Demá, «Los dos sargentos franceses» i «La mujer detective». Dijous, funció dedicada a la memoria d'En Joaquim Dicenta, «María Teresa» i «Juan José».

TEATRE COMIC

Companyia FRANCESC MORANO

Avui, dimars, 5.ª del abono a gran moda a dos quarts de 10: primer, «El rey del alambre». Según, estrena en aquest teatre, la comedia en 3 actes, «Viejas leyes».—Dijous, «El negocio es negocio».

Teatre Poliorama

Companyia LARRA-LOPEZ ALONSO

Avui, dimars, tarda i nit, «El último bravo» i la eminent tonadillera LA GOYA.

Gran Cassino del Pare de Barcelona

Elegant Café Restaurant. Cuberts a 5 pessetes i servei a la gran carta.—Totes les nits: SOIREE DANÇANT i ameens VETLLADES.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Dijous, dia 22, al vespre.

PRIMER FESTIVAL GARCIA-ROBLES

Direcció: Mtre. ANTONI RIBERA.—Solistes vocals.—ORFEO GRACIENC.—Solistes instrumentals.—Orquesta.—Grans orgues.—Audició del poema líric,

GARRAF

Protagonitza l'eminent baríton I. NAVARRO.—Localitats: magatzem de música, «Unió Musical Espanyola», 1 i 3, Portal de l'Angel.

Music-Halls

Eden Concert Assalt 12. Telèfon 3332

—Propietari: En FRANCESC BUXO—

Music-hall de grans debuts de les millors artistes.—Tots els dies grandiós èxit de la divette espanyola

Josusilla UNAMUNO

FOLIES BERGERE Telèfon, 3.929. Music-Hall Parisien.

Extraordinari programa de varietés, compost per 60 artistes. Exit de la cançonetista espanyola

EUGENIA ROCA

Concert. Aperitif a les set. A prés minuit souper tange.

NOVELTY Gran Music-hall prop del teatre Còmic.

Tots els dies, varietés. Concert per 35 hermoses artistes i DIVERTIDES SARQUELES

Music-Hall POMPEIA Temple de la Alegría. Teléfon, 2458.—Tots els dies, Grans Concerts. Exit de les diversiones revistes escrites expresament per aquest distingit local. Despres del espectacle SOUPER TANGO. Entrada lliure. Butaques gratis.

Moulin Rouge Vila Vilá, 93 i 95, Teléfon, 4-348.

Tots els dies, tarda i nit, grans Concerts. Entrada lliure. Butaques gratis.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL» Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els dies, tarda i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Gran Café Català SOCIETAT CABO PALOS, Rambla Santa Mónica, 6. Tots els dies grans balls servits per ELEGANTS CAMBRERES

Societat Patria Chica Barbará, 16 bis Tarda nit grans concerts

Gran Imperi Ronda Sant Pau, 34 i 36. Teléfon, 4584. Tots els dies, tarda i nit, grans Concerts.

MONTE CARLO Assalt, 26. Telèfon 4.317 Tots els dies, tarda i nit, grans Concerts

Ideal Room Assal. 10, Salón Rojo.

La Bona Sombra Ginjol, 3. Grans Concerts.

Alcaçar Espanyol Unió, 7 Grans concerts

Gran Café de Novetats Societat Anónima Comercial. GRAN SALA DE BILLARS. Telèfon, 108.

Café AUSTRALIA Ronda Sant Antoni. Billars Gratuits.

LA Cibeles Mendizábal, 11. Grans Concerts i Balls. tarda i nit.

APOLO Marquès del Duero, 57. Grans Balls, tarda i nit.

MARUXA Unió, 12. Saló Tango.

Bosque PALERMO Balmes, canonada Aragó Balls i concerts, tarda i nit

La BOMBILLA Sant Pau, 75. Grans Balls, tarda i nit.

La Suerte Loca Estrella, 2. Grans Concerts i Balls, tarda i nit.

Gran Taberin MORITZ Sepúlvuda, 183. Grans balls, tarda i nit.

Restaurant EXCELSIOR Ronda del Centro, Balls Japoneses.

Music-Hall SEVILLA Marqués Duero, 72 Grans Concerts

Madrid-Concert Marqués del Duero, 100, Grans Concerts.

Café HAMB Carrer Ample, 17. Gran balls, tarda i nit.

Societat PAPITU Marqués del Duero, 116 Grans balls, tarda i nit.

Cinematógraf

Gransaló cine Doré

Avui, dimarts, tarda i nit, grandioses sessions de cine i varietès, prenent-hi part interessants atraccions como son:

Exit de la equilibrista ANA LIVIER.

Exit de la dançatriu LA VALERITO.

WERTS AND PARTNER, notables acróbates excentrics únics en el seu género. Ovacions sempre a la simpática i genial cançonetista

LA GOYITA

Avui, penúltim dia de lagrandiosa película d'extraordinari interés,

EL COCHE NUMERO 13

(primera jornada).

Dijous, EL COCHE N.º 13 (2.ª jornada).

Es despatxen localitats numerades, sens aument de pren, per a tota la setmana, a les mateixes taquilles del cine des de les onze del matí.—Teléfon, 514, A.

Varies

FRONTO COMTAL

Avui, a les quatre.

Rojos: BARACALDES i CHILENO.

Blaus: IRIGOYEN i ELIAS.

Nit, a un quart d'onze.

Rojos: CAZALIS i VERGARA.

Blaus: PETIT i ALTAMIRA.

ABERGS NOCTURNS

Alberg de la plassa de Santa Caterina (per dones).—Ingres, de 6 a 8.—Gratis.

Alberg del carré de Rocafort (per homes).—Ingres, de 7 a 9.—Ostatge: 15 céntims.

Alberg del carré del Cit (per homes).—Ingrés de 7 a 9—Ostatge: 15 centims.

Capellines PLOMA

A PREUS de FABRICA VRITAT

EXTENS ASSORTIT EN MODELS FANTASIA I NOVETAS
CAPELLINES PLOMA, elegants models des de **13'50 ptes.** .·. **COLLS PLOMA** models fantasia des de **7'50 pessetes**
PREU FIXE :-: PREUS MARCATS
Fabrica de Pelleteria de **M. CASAS**
Carrer de Villarroel, 42 pis segón
(Tramvies Rambles-Sant Antoni i Circunvalació).—Baixar davant Cine Walkyria)

Les injeccions, els lavatjes, el sándal i arheol solen retraçar la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar-los tornen el flux, i en general, sols entretenen a cura. Amb les especialitats **PARADELL** en pocs dies se logra la cura completa.

FARMACIA PARADELL Comte de l'Assalt, 23 BARCELONA

Palau de Mobles

Es un error no visitar aquest grandiós magatzem de mobles abans de comprar. Es el que ven un 10 per 100 més barato que tots els que anuncian aquests descomptes tan grans. Aquesta casa té una gran fabrica, i per aixó no hi pot haber competencies. Visiteu el

Palau de Mobles

i os convenceréu.

ARIBAU, 3. ARIBAU, 3

Aparells parlants

discs i rollos auxiliars
COMPRA, CANVI I LLOGUER
NEW-PHONO-Ample, 35, Barcelona
Sucursal Plaça Trilla, núm. 4, Gracia

Esqueles mortuories

s'admeten fins a les dugues de la matinada.

Sastrerias "LAS 40"

Mendez Nuñez, 1 .·. Alta Sant Pere, 63 .·. Jaume I, 19 .·. Primcesa, 19 .·. Hospital, 87

TRAJO o GABAN *a mida per a* CAVALLER **40** pessetes

-.- PREU UNIC -.-

Ebanisteria 'GIRALT'

CASA FUNDADA EN 1880

Gran assortit de mobles de tots istils
Dibuixos originals i exclussius de la casa
Projectes i presupostos de moblatge decoració de habitacions absolutament GRATIS

Unica casa que garantitza els seus mobles, per temps indefinit

EXPOSICIO i DESPATX: Canuda, 16

TELEFON 1278

CICLES SANROMA
Els más sólids i llengers
Telefon 1[illegible]
Balmes 6[illegible]
BARCELONA

LAS MARAVILLAS DE ESPAÑA

acaba de publicar los álbums 6.° y 7.°, titulados

La Coruña y su provincia.

Castilla la Vieja y Extremadura.

PRECIO DE CADA ÁLBUM

En Madrid, 3 pesetas. ◆ En provincias, 3,50 pesetas.
En todas las librerías y en la Casa Editorial Bailly-Bailliere.—Núñez de Balboa, 21 y Plaza de Santa Ana, 11, Madrid.

PIANOS i HARMONIUMS de llogaer, des de 3 fins a 15 pessetes el mes. Carrer del Bruch, núm. 74, entresol, pel dor.

LA MUJER EN SU CASA

REVISTA MENSUAL DE
LABORES
ECONOMÍA DOMÉSTICA Y MODAS

ES UNICA Y EXCLUSIVA EN ESPAÑA

Declarada útil
para que pueda servir de texto en la enseñanza
por R. O. de 16 de Febrero de 1903.

PÍDANSE PROSPECTOS

A LA CASA EDITORIAL BAILLY-BAILLIERE
Núñez de Balboa, núm. 21.—MADRID

PROGRESO

Revista comercial hispano - americana y de exportación

Esta Revista es de gran circulación en España y en el Extranjero, especialmente en las Repúblicas Hispano-Americanas. Cuenta con inteligentes corresponsales en Cuba, Puerto-Rico, Estados Unidos, Méjico, Venezuela, Chile Ecuador, Perú, Costa Rica, República Argentina, Uruguay, Colombia, Paraguay, República Dominicana, Guatemala, Nicaragua, Bolivia, El Salvador, Honduras, Panamá, Marruecos (Tánger), Inglaterra (Londres), Francia (París), Portugal y otros países.

- PROGRESO -

es la Revista más conveniente para hacer una propaganda eficaz, verdadera y de gran extensión. Aparte del servicio de suscripción, anunciantes, etc., se remite gratuitamente para la mayor difusión de la propaganda de casas anunciadoras, a todas las Cámaras de Comercio, Bolsas, Círculos mercantiles, Asociaciones industriales, Ateneos, Bibliotecas, Sociedades económicas de Amigos del País, Representantes de España acreditados en el Extranjero Vapores Trasatlánticos, etc., etc.—**Redaccion y Administracion. Calle Santa Ana, 19 pral. BARCELONA**